

Vlaams
Parlement

stuk **42** (2012-2013) – Nr. 2
ingediend op 6 maart 2013 (2012-2013)

Kinderrechtencommissariaat

Jaarverslag 2011-2012

Gedachtewisseling

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck
en de heer Peter Gysbrechts

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers.

Vaste leden:

de dames Sonja Claes, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de dames Mia De Vits, Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de dames Caroline Bastiaens, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

42 (2012-2013) – Nr. 1: Jaarverslag Kinderrechtencommissariaat

INHOUD

I. Uiteenzetting door de heer Bruno Vanobbergen, kinderrechtencommissaris.	4
1. Kinderrechten	4
2. Het Kinderrechtencommissariaat detecteert, signaleert en adviseert	4
3. Thema's	4
3.1. Afstamming en interlandelijke adoptie	4
3.2. Kinderen en (v)chtscheidingen	5
3.3. Rechten in de jeugdzorg	5
3.4. Niet-begeleide minderjarige vluchtelingen	5
3.5. Rechten van jongeren in detentie	6
4. Wat brengt 2013?	6
II. Gedachtewisseling	7
Gebruikte afkortingen	11

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebelief besprak het Jaarverslag 2011-2012 van het Kinderrechtencommissariaat tijdens haar vergadering van dinsdag 26 februari 2013. Aan de bespreking namen de heer Bruno Vanobbergen, kinder-rechtencommissaris, en mevrouw Inge Schoevaerts, medewerker van de ombudsdienst van het Kinderrechtencommissariaat, deel.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER BRUNO VANOBBERGEN, KINDERRECHTENCOMMISSARIS

1. Kinderrechten

Het Kinderrechtencommissariaat heeft rekening gehouden met de beslissingen van het Bureau van het Vlaams Parlement over de toekomst van het Kinderrechtencommissariaat en over de verdere afbakening van zijn opdrachten. Daarom heeft het gekozen voor het thema Rechten Werken als rode draad door het jaarverslag. Het Kinderrechtencommissariaat ziet rechten als een vertrekpunt voor dialoog en niet als een eindpunt bij een conflict. Er leven nog heel wat misverstanden over kinderrechten. Volwassenen denken vaak dat ze geen enkele rol meer te spelen hebben. Door de idee van het kind als koning zijn de opvoeders geneigd om zichzelf weg te cijferen. Ook onder kinderen en jongeren is er onduidelijkheid. Sommige kinderen vragen aan de kinder-rechtencommissaris of ze recht hebben op een iPhone. Kinderrechten zijn geen verlanglijstje. Daarom hecht het Kinderrechtencommissariaat veel belang aan doordachte kinderrechteneducatie. In dat verband heeft het afgesproken met een aantal organisaties die geregeld met kinderen en jongeren in contact komen, namelijk Awel (de vroegere Kindertelefoon), de Jongeren Advies Centra en de Kinderrechtswinkel, dat in de communicatie met kinderen en jongeren duidelijk wordt gemaakt waarvoor ze bij welke organisatie terecht kunnen.

2. Het Kinderrechtencommissariaat detecteert, signaleert en adviseert

Het Kinderrechtencommissariaat wil al langer zijn klachtenwerking duidelijker in de markt zetten voor kinderen, jongeren en hun directe omgeving. Daarvoor beschikt het sedert 20 november 2012 over twee websites. Met de afzonderlijke website www.kinderrechten.be en met het gratis nummer 0800/20808 wil het Kinderrechtencommissariaat aan kinderen duidelijk maken dat het beschikbaar is. Momenteel is het Kinderrechtencommissariaat één avond per week bereikbaar voor kinderen en hun ouders. De website www.kinderrechtencommissariaat.be brengt alle adviezen, standpunten en dossiers van het Kinderrechtencommissariaat samen. Deze website richt zich expliciet tot politici en vertegenwoordigers van het maatschappelijk veld. Zo probeert het Kinderrechtencommissariaat de werking van de diverse commissies maximaal te ondersteunen.

3. Thema's

3.1. *Afstamming en interlandelijke adoptie*

Het Kinderrechtencommissariaat ontvangt vaker klachten van kinderen, jongeren en volwassenen die informatie willen over hun biologische ouders. Het Kinderrechtenverdrag stelt duidelijk dat kinderen het recht hebben om te weten wie hun ouders zijn. Het is echter bijzonder moeilijk en soms onmogelijk om die informatie te verkrijgen. Deze problemen hebben te maken met donorschap en met interlandelijke adoptie. Jongvolwassenen die in de jaren 70 en 80 geadopteerd werden uit India of Zuid-Korea en zoeken naar hun roots, ondervinden grote moeilijkheden, niet alleen in de herkomstlanden, maar ook in Vlaanderen. Daarom vraagt het Kinderrechtencommissariaat om meer werk te maken van het inzagerecht bij interlandelijke adoptie.

3.2. *Kinderen en (v)chtscheidingen*

Door zijn helicoptervisie op dit thema kan het Kinderrechtencommissariaat duidelijk aantonen op hoeveel verschillende terreinen een vchtscheiding het leven van kinderen en jongeren beïnvloedt. Het niet-naleven van de verblijfs- en omgangsregeling door een van de ouders heeft bijvoorbeeld een grote impact op de vrije tijd van kinderen. Als een jongere één keer op twee afwezig is in een jeugdbeweging of sportclub, trekt die organisatie soms in twijfel of zijn lidmaatschap nog zinvol is. Door problemen met de schoolkeuze raken sommige kinderen niet ingeschreven in een school, waardoor ze soms verschillende weken of maanden niet naar school gaan. Ook de toegang tot de gezondheidszorg kan in het gedrang komen als er door een meningsverschil tussen de ouders geen toestemming is voor een noodzakelijke ingreep.

Als de problemen het gevolg zijn van een echtscheiding, dan kan het Kinderrechtencommissariaat geen klachtenonderzoek voeren, al wordt hiernaar wel gevraagd. Het Kinderrechtencommissariaat kan wel blijven hameren op het belang van volwaardig spreekrecht voor kinderen en jongeren en op het belang van een eigen rechtsingang voor kinderen, en zeker voor jongeren. Ook de bemiddeling is heel belangrijk. Het Kinderrechtencommissariaat hoopt dat de toeleiding tot bemiddeling een plaats krijgt binnen de Huizen van het Kind. Uit voorlopige teksten blijkt dat de Huizen van het Kind zich richten tot ouders. Het is nog onduidelijk in welke mate kinderen en jongeren zelf zullen kunnen aankloppen. Dat is een belangrijke vraag in het kader van de eigen rechtsingang van jongeren.

3.3. *Rechten in de jeugdzorg*

Een eerste belangrijk probleem van kinderen en jongeren is het ontbreken van goede informatie. Kinderen en jongeren hebben het gevoel dat ze niet ernstig worden genomen. Een mentaliteitswijziging vergt tijd. Uit het rapport van de Zorginspectie blijkt dat de instellingen voor jeugdzorg de voorbije jaren al belangrijke stappen hebben gezet. Er is echter nog veel werk aan de winkel. Een tweede belangrijk probleem is het gebrek aan continuïteit binnen de hulpverlening. Door de veelheid aan consulenten moeten jongeren hun verhaal telkens opnieuw brengen, ook al zijn er goede dossiers. De hulp sluit niet altijd naadloos op elkaar aan. Daardoor hebben ze het gevoel dat ze niet geholpen worden.

In het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg is crisispleegzorg slechts gedurende een beperkte periode mogelijk. Daardoor moeten kinderen eerst nog geholpen worden door een ckg vooraleer ze aanspraak kunnen maken op pleegzorg op langere termijn.

Inzake de medicalisering en de labeling heeft het Kinderrechtencommissariaat het pakket 'In proefdruk' ontwikkeld voor de lerarenopleiding en voor de opleiding sociaal werk en assistent in de psychologie. Dat pakket gaat in op het onderzoek bij kinderen, en bevat daarnaast ook de twee documentaires, een korte samenvatting van het advies van het Kinderrechtencommissariaat en een boekje voor studenten.

3.4. *Niet-begeleide minderjarige vluchtelingen*

Een belangrijk probleem is de uitkering van een leefloonequivalent aan niet-begeleide minderjarige vluchtelingen. Het betreft hier jongeren die een erkenning hebben gekregen en die begeleid worden. Vandaag zijn er op dat vlak grote verschillen tussen de OCMW's onderling. Als het OCMW weigert een leefloon uit te keren, dan probeert de jongere, samen met zijn voogd, het leefloonequivalent af te dwingen voor de arbeidsrechtbank. Voor een jongere in een kwetsbare situatie is dat een extra hindernis. Het OCMW van Antwerpen heeft een project voor de begeleiding van die groep.

Op 5 juni 2012 heeft het Kinderrechtencommissariaat hierover een rondetafel georganiseerd. Dat heeft geleid tot een aantal suggesties die verder uitgewerkt worden, namelijk de

structurele uitbouw van het begeleid zelfstandig wonen, een duidelijke regeling voor het leefloonequivalent en een betere regionale spreiding van deze jongeren. De verschillende OCMW's moeten dan wel bereid zijn om die groep financieel te ondersteunen. Doordat de begeleiding ophoudt op het moment dat de jongere 18 jaar wordt, zijn er in een aantal gevallen nefaste gevolgen. Op dit vlak moeten de verschillende overheden meer samenwerken.

3.5. *Rechten van jongeren in detentie*

Voor dit thema bouwt het Kinderrechtencommissariaat voort op het dossier 'Binnen(ste) buiten. Rechtswaarborgen voor minderjarigen in detentie doorgelicht' (*Parl. St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 742/1). Het Kinderrechtencommissariaat ontvangt af en toe klachten uit de gemeenschapsinstellingen van Mol en Ruiselede, uit Everberg en uit de jeugdgevangenis van Tongeren. Het Kinderrechtencommissariaat gaat ieder jaar op bezoek in de jeugdgevangenis van Tongeren. In 2012 waren daar voor het eerst geen welzijnsjongeren meer aanwezig. Dat is een grote stap vooruit. De jeugdgevangenis van Tongeren is echter niet in staat om jongeren voor te bereiden op hun re-integratie in onze samenleving. Dit gebouw was beter een museum gebleven.

Het Kinderrechtencommissariaat ijvert voor een beter toezicht op het individueel klachtenrecht op die plaatsen waar jongeren in een gesloten opvang verblijven. In Tongeren zijn er op dat vlak stappen vooruit gezet. De voorzitter van de commissie van toezicht van Hasselt komt er geregeld op bezoek. Die werkwijze zou ook moeten worden gehanteerd voor de gemeenschapsinstellingen van Mol en Ruiselede en voor de instelling in Everberg. Zo wordt de dialoog tussen de instellingen en de samenleving immers sterker uitgebouwd. Het individueel klachtenrecht wordt vandaag sterk opgenomen door de JO-lijn. De JO-lijn blijft een interne dienst van het Agentschap Jongerenwelzijn, al staat ze onafhankelijk van de uitvoeringspraktijk, maar zo krijgen jongeren de indruk dat het om een partijdige instantie gaat. Het individuele klachtenrecht moet duidelijker worden uitgebouwd, vanuit een herstelperspectief. De klachten moeten het mogelijk maken om herstellend of bemiddelend op te treden, als er iets fout gelopen is.

4. Wat brengt 2013?

Binnen het proces van de integrale jeugdhulp start er in mei 2013 in Oost-Vlaanderen een proefproject. Samen met De Ambassade en met een aantal universiteiten, gaat het Kinderrechtencommissariaat na hoe hierbij rekening kan worden gehouden met het perspectief van kinderen en jongeren en hoe het Kinderrechtencommissariaat op dat proces kan toezien.

Het Kinderrechtencommissariaat wil ook werk maken van het klachtenrecht van jongeren in detentie. In het najaar van 2012 heeft het hierover een rondetafel georganiseerd in Den Haag, in samenwerking met de gemeenschapsinstellingen. In Nederland zijn er op dat vlak immers interessante ontwikkelingen.

Het Kinderrechtencommissariaat wil ook aandacht besteden aan buitenschoolse opvang, aan interlandelijke adoptie en aan de toegang van niet-begeleide minderjarige vluchtelingen tot de jeugdzorg. Moeten niet-begeleide jongeren van binnen de Europese Unie, na het nodige overleg, verwezen worden naar de jeugdzorg in hun landen van herkomst, of moeten ze een plaats krijgen in de Vlaamse jeugdzorg? Dat laatste kan mits hun statuut minder precair is dan onder de geldende regels. Er moet gezocht worden naar oplossingen die constructief zijn op langere termijn.

II. GEDACHTEWISSELING

Mevrouw *Helga Stevens* stelt vast dat de problemen in de bijzondere jeugdzorg ondanks alle inspanningen blijven bestaan. De continuïteit van de hulpverlening blijft een pijnpunt. Ze hoopt dat dit in het kader van de integrale jeugdhulp eindelijk aangepakt wordt. Er is ook een probleem met de doorstroming van informatie over de rechten en plichten van kinderen en jongeren in de bijzondere jeugdzorg. De bijzondere jeugdzorg zal zeker besproken worden in het kader van de integrale jeugdhulp. Ze hoopt dat het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp zo snel mogelijk wordt behandeld.

Ook de wachtlijsten blijven een oud zeer. De beperkte doorstroming tussen de residentiële en de ambulante sector is meestal het gevolg van een gebrek aan middelen. De transitie naar meer vraaggestuurde ondersteuning kan een oplossing bieden. De gehandicaptensector werkt vaak met een all-inpakket, waardoor men soms meer zorg biedt dan de betrokken persoon nodig heeft, en met forfaitaire prijzen. De zorg in modules opsplitsen zal leiden tot een meer vraaggestuurd aanbod, maar die overschakeling vergt tijd, ook voor de aanbieders. Op dat vlak heeft de overheid een grote verantwoordelijkheid. De aanbieders werken immers in een sterk gereguleerd kader.

Bij de implementatie van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg kunnen de knelpunten worden aangepakt waarvan sprake in het jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat. Het tekort aan pleegzorgplaatsen blijft een probleem. Op dat vlak dient het Vlaams Parlement zijn verantwoordelijkheid op te nemen.

Mevrouw *Danielle Godderis-T'Jonck* stelt vast dat ouders en kinderen nog altijd vragen om een overzicht van het hulpverleningsaanbod. Een stap in de goede richting is de publiek toegankelijke website www.geestelijkgezondvlaanderen.be met zijn specifieke lemma voor jongeren. Is het Kinderrechtencommissariaat voorstander van een portaal op maat van kinderen en jongeren waarop de actoren hun hulpverleningsaanbod situeren en waar kinderen zich kunnen informeren over hun rechten?

De psychosociale begeleiding voor kinderen en jongeren bij echtscheiding is niet rechtstreeks toegankelijk. Daarvoor is immers de toestemming van beide ouders nodig. Kan onlinehulpverlening soelaas bieden?

De heer *Peter Gysbrechts* stelt vast dat kinderen de toestemming van beide ouders nodig hebben om hulp te krijgen. Dat geldt ook voor de hulp van de bijzondere jeugdbijstand bij verwaarlozing, voor hulp van een centrum voor geestelijke gezondheidszorg, voor medische ingrepen en voor de inschrijving in een school of voor vakantiecampen. Iedereen dient te beseffen dat kinderen en ouders niet altijd dezelfde belangen hebben. Ouders stellen niet altijd het belang van hun kind voorop. Ziet de kinderrechtencommissaris mogelijkheden om hieraan te verhelpen? Hoe kan men het belang van het kind in dergelijke gevallen laten primeren op het belang van ouders?

Pesten op school is een ernstig probleem. De indruk bestaat dat scholen op dat vlak te weinig ondernemen. Veranderen van school blijkt nog altijd de meest efficiënte oplossing te zijn. Dat is ook aan bod gekomen bij de bespreking van de gezondheidsdoelstelling 'Preventie van zelfdoding' en Vlaams actieplan 2012-2020 (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1814/1-3). Op dit vlak is er weinig verbetering merkbaar. De spreker informeert naar de mening van het Kinderrechtencommissariaat.

De opmerkingen van het Kinderrechtencommissariaat over de bijzondere jeugdzorg komen jaar na jaar terug, onder meer het gebrek aan communicatie tussen jongeren en consultants. Misschien ligt dat aan de hoge dossierlast van de consultant. Ouders en jongeren weten niet wat van hen verwacht wordt, en zo wordt participatie vaak onmogelijk. Bo-

vendien is er een grote wisseling van consultants. Ziet het Kinderrechtencommissariaat hiervoor een oplossing?

Een ander probleem is het ontbreken van continuïteit binnen een dossier: de verschillende hulpvormen sluiten niet op elkaar aan. De spreker twijfelt eraan of het aangekondigde proefproject binnen de integrale jeugdhulp in mei 2013 van start zal gaan. Hierover lijkt er binnen de sector immers nog niet veel overeenstemming te bestaan. De Vlaamse Regering behandelt het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp tijdens haar vergadering van vrijdag 1 maart 2013. Aangezien er al een advies is van de Raad van State, verwacht de spreker dat het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet op korte termijn kan bespreken.

Ook het tekort aan plaatsen is nog altijd een groot probleem. Het feit dat jongeren te lang moeten wachten op geschikte hulp kan zware gevolgen hebben. Zo kan een POS-jongere uiteindelijk een MOF-jongere worden.

De Commissie Jeugdzorg toonde aan dat jongeren voorbereid dienen te worden op zelfstandig wonen om te voorkomen dat ze in de thuisloosheid terechtkomen. Er blijken echter onvoldoende plaatsen voor begeleid wonen en kamertraining te zijn, wat hun kans op een goede start in de volwassenheid hypothekeert. Nochtans is zelfstandig leven onvermijdelijk vanaf hun achttiende verjaardag. De spreker wil vernemen welke mogelijkheden het Kinderrechtencommissariaat ziet.

Een onafhankelijk en goed functionerend toezichtmechanisme voor de gesloten opvang en de gemeenschapsinstellingen, nochtans door de minister aangekondigd, is nog niet gerealiseerd. De spreker vraagt of het Kinderrechtencommissariaat zicht heeft op de realisatie ervan.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t betreurt het gebrek aan transparantie: jongeren zien door het bos de bomen niet meer. Jaarlijks wijst het Kinderrechtencommissariaat in zijn jaarverslag op het tekort aan plaatsen. De spreker wijst erop dat beide fenomenen zich voordoen in de hele welzijnssector.

Aangezien meer dan de helft van de meldingen telefonisch binnenkomen, vraagt het lid of het Kinderrechtencommissariaat over voldoende personeel beschikt om 24 uur bereikbaar te zijn. Worden bellers die een boodschap achterlieten, later opgebeld?

Dat hulpverleners de derde groep van melders zijn, doet bij haar de vraag rijzen waarom zij niet bij hun voorzieningen terechtkunnen. Verder is mevrouw *Vera Van der Borgh*t bang dat de ex-partners die haat cultiveren na een scheiding, net die groep vormen die niet van scheidingsbemiddeling willen weten.

Als men voortaan wil uitgaan van wat een kind kan in de plaats van een zorglabel, is op medisch vlak een goede dialoog nodig met de federale overheid. De spreker bepleit verder om voorzichtig om te springen met het kind als persoonlijk assistent en de vergoeding niet als excuus te gebruiken voor een te zware belasting. Tot slot argumenteert ze dat Vlaanderen niet alle niet-begeleide minderjarigen van de wereld kan opvangen, en wijst ze erop dat niet uitgewezen wordt bij uitdrukkelijk verzet of gebrek aan familie in het herkomstland, al erkent ze dat de dreiging blijft bestaan bij de overgang naar de meerderjarigheid. Anderzijds waarschuwt ze ook voor meerderjarigen die zich als minderjarigen uitgeven.

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt om te onderzoeken of bij echtscheiding co-ouderschap in alle gevallen het beste is voor kinderen, aangezien daar steeds meer problemen mee gesignaleerd worden.

Wat pleegzorg betreft, vraagt ze aandacht voor de positie van heel jonge kinderen en het groeiende gevaar dat ze in een carrousel terechtkomen. Het lid wijst in dit verband op het tekort aan pleeggezinnen, het schrappen van residentiële plaatsen in ckg's door Kind en Gezin en het toenemende aantal netwerkpleeggezinplaatsingen bij gebrek aan alternatief. Verder maakt ze zich grote zorgen over de toegangspoorten in de integrale jeugdhulpverlening, waarbij jongeren gereduceerd worden tot dossiers waaraan hulpverleningsmodules worden toegewezen zonder dat de jongeren door een consulent gehoord worden. Het lid kondigt aan samen met de kinderrechtencommissaris de vinger aan de pols te zullen houden.

Zij treedt bij dat niet-begeleide minderjarigen een aandachtspunt moeten blijven en wijst erop dat miljoenen kinderen op de vlucht voor oorlog en andere ellende niet in Vlaanderen maar in de derde wereld worden opgevangen. Een menselijke benadering vereist dat geval per geval bekeken wordt. Tot slot vraagt ze meer uitleg bij de buitenschoolse opvang.

De heer *Bruno Vanobbergen* antwoordt dat de meeste initiatieven in de jeugdzorg zoveel als mogelijk tegemoetkomen aan het gebruikersperspectief, alleen laat het beleid jongeren nog te veel zelf de zoektocht doen in de plaats van hen naar één plek te leiden, waarachter vervolgens de dispatching plaatsvindt. Het zeer laagdrempelige Action for Teens is daarvan een voorbeeld. De chatsites van Awel en Child Focus illustreren dat onlinehulpverlening werkt, vooral op het niveau van signalering en eerste hulpverlening. Op de tweede lijn is echter de toestemming van de ouders nodig. Een fysiek nuldelijnsinitiatief is het huis TEJO in Antwerpen.

Wat pesten betreft, is de grens van de verantwoordelijkheid vaag. Sommige scholen rekenen avondlijke cyberactiviteiten tot de hunne, andere niet. Het Kinderrechtencommissariaat overlegt zelf met Facebook, dat moeilijk aanspreekbaar blijkt voor de jongeren zelf, bijvoorbeeld over de mogelijkheid om een vals profiel te verwijderen.

Wat de consulenten betreft, gelooft het Kinderrechtencommissariaat zeer sterk in trajectbegeleiding in de vorm van een permanent aanspreekpunt, opdat een jongere niet telkens opnieuw zijn verhaal hoeft te doen.

De vraag over de installatie van een toezichtmechanisme in de gemeenschapsinstellingen en in Everberg is politiek en daarom kan de kinderrechtencommissaris geen concreet antwoord geven. Er zijn stappen gezet en een dynamiek ontwikkelt zich. Het Agentschap Jongerenwelzijn is ernstig aan de slag gegaan met het rapport van de Zorginspectie.

Als ouders scheidingsbemiddeling weigeren, moeten jongeren meer kansen krijgen om zelf stappen te zetten in de plaats van alleen maar te wachten.

Over de minderjarige als persoonlijk assistent gaf het Kinderrechtencommissariaat een zeer genuanceerd advies aan het VAPH, dat balanceert tussen de bescherming van de jongere en de afwijzing van schroom hierover.

Wat het moeilijke thema van de niet-begeleide minderjarigen betreft, stelt hij vast dat zowel jeugdzorg als onderwijs vraagtekens plaatsen bij het ogenblik waarop gezinnen met kinderen die hier al jaren school lopen of zorg genieten, uit die context worden gerukt. Hij pleit ervoor die signalen serieus te nemen.

Bij co-ouderschap als standaardoplossing kunnen inderdaad vragen gesteld worden op grond van de vele meldingen.

De aandacht voor buitenschoolse opvang ten slotte is ingegeven door de wens om het perspectief en de ervaring van de jongeren, die op die leeftijd al behoorlijk mondig zijn, aan bod te laten komen in de voorbereiding van het nieuwe decreet.

Mevrouw *Inge Schoevaerts*, medewerker van de ombudsdienst van het Kinderrechtencommissariaat, antwoordt dat de telefoon van het Kinderrechtencommissariaat wordt opgenomen tijdens de kantooruren en op dinsdag tot 20 uur. Daarbuiten worden jongeren die een boodschap inspreken op het antwoordapparaat 's anderendaags opgebeld. Vier ombudsmedewerkers voor heel Vlaanderen is onvoldoende voor permanente bereikbaarheid. Ze wijst erop dat opvallend veel op woensdagnamiddag wordt gebeld en dat e-mail een belangrijk kanaal blijft.

Hulpverleners kunnen wel degelijk binnen hun voorziening terecht met vragen over inhoud, kwaliteit of methodiek. Ze doen een beroep op het Kinderrechtencommissariaat wanneer ze een visie willen ontwikkelen op de toepassing van het Kinderrechtenverdrag binnen hun werking.

De oplossing voor conflicten tussen ouders en kinderen over de toegang tot hulp hoeft niet in de rechterlijke sfeer gezocht te worden. Naar haar mening moeten jongeren rechtstreeks een beroep kunnen doen op bemiddeling. De regelgeving sluit dat niet uit, maar het klopt wel dat verdere hulpverlening niet kan zonder ouderlijke toestemming. Als het echt niet lukt, gelooft ze net als de kinderrechtencommissaris in eigen rechtsingang voor jongeren als laatste redmiddel, wat evenwel een federale aangelegenheid is.

Dat de gewijzigde ckg-regelgeving niet intersectoraal is, noemt ze een gemiste kans. Mensen uit de praktijk signaleren dat ze onvoldoende gehoord werden bij het herschrijven. Het klopt dat een aantal langdurige, residentiële plaatsen is geschrapt. Momenteel is het aanbod beperkt tot zes weken, eenmalig verlengbaar. De spreker merkt op dat de ckg's terecht niet langer willen dat jongeren langdurig bij hen blijven omdat opvang in de bijzondere jeugdzorg uitblijft.

Tot slot betreurt ook zij de schrapping van de trajectbegeleider, aangezien niet alleen in het zorgaanbod continuïteit wenselijk is maar ook in de zorgrelatie.

Katrien SCHRYVERS,
voorzitter

Danielle GODDERIS-T'JONCK
Peter GYSBRECHTS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ckg	centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning
JO-lijn	informatie- en klachtenlijn van het Agentschap Jongerenwelzijn
MOF	als misdrijf omschreven feit
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
POS	problematische opvoedingssituatie
TEJO	therapeuten voor jongeren
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap